

परापवादंप्रपंचयति वपुरात्मानभवतिपार्थिवत्वात् घटवत् तथा इंद्रियाणितदधिष्ठातारोवादेवाः असुःप्राणः धिषणाबुद्धिः सत्त्वंचित्तमहंरुतिरिति
त्येते आत्मानभवन्ति कुतःअन्नमात्रम् अन्नोपष्टभ्यत्वात् शरीरवत् वायुर्जलं च हुताशस्तेजः खंक्षितिरितिपंचभूतानि अर्थाःशब्दादयः साम्यं प्र
कृतिः नात्मा जडत्वात् घटवदिति यद्वा हिशब्देनानुमानांतराणिसूचितानि तद्यथा इंद्रियाण्यात्मानभवन्ति करणत्वान्मनोवत् प्राणत्वात् वायु
त्वाद्वावायुवदित्यादि ॥ २४ ॥ एवंविवेकज्ञानवतोमुक्तस्यनेंद्रियादिकृतगुणदोषसंबंधइत्याह समाहितैरिति मत्सुविविक्तधाम्नः ममसुष्ठुवि
विक्तं धामस्वरूपं येन तस्यप्रकाशकस्यप्रकाश्यगुणदोषानभवन्तीतिरविदृष्टातेनोक्तम् ॥ २५ ॥ असंगब्रह्मत्वेनावस्थितस्यनकेऽपिगुणदोषाइत्याका
शदृष्टातेनाह यथेति वाय्वादीनांशोषणदहनक्लेदनरजोधूसरत्वादिभिर्गतागतैरागमापायिभिर्ऋतुगुणैःशोतोष्णादिभिर्वा अहंमतेरहंकारात्परमक्षरं

नात्मावपुःपार्थिवमिंद्रियाणिदेवाद्यसुर्वायुजलंहुताशः ॥ मनोऽन्नमात्रंधिषणाचसत्त्वमहंरुतिःखंक्षि
तिरर्थसाम्यम् ॥ २४ ॥ समाहितैःकःकरणैर्गुणात्मभिर्गुणोभवेन्मत्सुविविक्तधाम्नः ॥ विक्षिप्यमाणैरुतकिं
नुदूषणंघनैरुपेतैर्विगतैरवेःकिम् ॥ २५ ॥ यथानभोवाध्वनलांबुभूगुणैर्गतागतैर्वर्तुगुणैर्नसज्जते ॥ तथाऽ
क्षरंसत्त्वरजस्तमोमलैरहंमतेःसंसृतिहेतुभिःपरम् ॥ २६ ॥ तथाऽपिसंगःपरिवर्जनीयोगुणेषुमायारचिते
षुतावत् ॥ मद्भक्तियोगेनदृढेनयावद्रजोनिरस्येतमनःकषायः ॥ २७ ॥ यथाऽमयोऽसाधुचिकित्सितोनृणां
पुनःपुनःसंतुदतिप्ररोहान् ॥ एवंमनोऽपक्वकषायकर्मकुयोगिनंविद्ध्यतिसर्वसंगम् ॥ २८ ॥ कुयोगिनोये
विहितांतरायैर्मनुष्यभूतैस्त्रिदशोपसृष्टैः ॥ तेप्राक्तनाभ्यासबलेनभूयोयुंजंतियोगंनतुकर्मतंत्रम् ॥ २९ ॥

संसृतिहेतुभिर्नयुज्यते यद्वा अहंकारस्यसंसृतिहेतुभिरिति ॥ २६ ॥ मुक्तवदसम्यक्ज्ञानीनयथेष्टमाचरेदित्याह द्वाभ्याम् तथाऽपीति गुणेषुविषये
षुरजोरागः मनसःकषायइतिदुर्निरासतामाह ॥ २७ ॥ तदेवदृष्टातेनोपपादयति यथेति नृणामामयोरोगः असाध्वसम्यक्कथामभवतितथा अपक्व
कषायकर्म अदग्धाः कषायारागादयस्तन्मूलानिकर्माणियस्मिन्तत् अतएवसर्वसंगंसर्वेषुपुत्रादिषुसज्जमानमनः कुयोगिनमसम्यक्ज्ञानिनंविद्ध्य
तिभ्रंशयति ॥ २८ ॥ ननुकथंचिद्विषयसंगेयदियोगभ्रंशःस्यात् अलंतर्हिसोपायेनयोगमार्गेणतत्राह कुयोगिनइति मनुष्यभूतैर्बुधुशिष्यादिरूपै
स्त्रिदशैरुपसृष्टैः तथाचश्रुतिः यस्मात्तदेषांनप्रियंयदेतन्मनुष्याविद्युरिति भूयोजन्मांतरे नतुकर्मतंत्रम् कर्मविस्तारम् ॥ २९ ॥